

Ontwerp Onderhoudsverordening wateren en waterkeringen Waterschap Rivierenland

Versie 1.0 10 februari 2022

INHOUDSOPGAVE

Hoofdstuk 1 Begripsomschrijvingen en verplichtingen	3
Hoofdstuk 2 Beheer en onderhoud van waterstaatswerken	4
Afdeling 2.1 Onderhoud aan waterstaatswerken	4
Afdeling 2.2 Onderhoud aan waterkeringen	4
Afdeling 2.3 Onderhoud aan oppervlaktewaterlichamen	4
Afdeling 2.4 Overige verplichtingen	5
Afdeling 2.5 Nadere regels en onderhoudsplicht indien geen (actuele) onderhoudslegger is vastgesteld	5
Hoofdstuk 3 Toezicht en handhaving	7
Hoofdstuk 4 Strafbepalingen	8
Hoofdstuk 5 Slotbepalingen	9
BIJLAGE 1. Algemene toelichting	10

HOOFDSTUK 1 BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN EN VERPLICHTINGEN

Artikel 1.1.1 Begripsomschrijvingen

- a. *bermsloot*: sloot langs de berm van een weg zoals aangegeven op de onderhoudslegger op grond van artikel 78 tweede lid van de Waterschapswet;
- b. *bestuur*: het dagelijks bestuur van Waterschap Rivierenland;
- c. *leggerprofiel waterkering*: de minimaal noodzakelijke afmetingen om aan de waterstaatkundige functies te kunnen voldoen, zoals opgenomen in de legger conform artikel 2.39 van de Omgevingswet;
- d. *leggerprofiel oppervlaktewaterlichaam*: de minimaal noodzakelijke afmetingen van het oppervlaktewaterlichaam, zoals opgenomen in de legger conform artikel 2.39 van de Omgevingswet;
- e. *onderhoudslegger*: legger als bedoeld in artikel 78 tweede lid van de Waterschapswet;
- f. *omgevingsvergunning water*: omgevingsvergunning als bedoeld in afdeling 5.1 van de Omgevingswet;
- g. *ondersteunend kunstwerk*: kunstwerk dat van belang is voor de taakuitoefening van het waterschap, voor de waterkering of voor het functioneren van de waterhuishouding, Bij ondersteunende kunstwerken moet worden gedacht aan gemalen, dammen, duikers, sluizen en stuwen. Ook peilregulerende werken zoals inlaatwerken zijn ondersteunende kunstwerken;
- h. *oppervlaktewaterlichaam*: samenhangend geheel van vrij aan het aardoppervlak voorkomend water, met de daarin aanwezige stoffen, en de bijbehorende bodem en oevers, alsmede flora en fauna;
- i. *projectbesluit*: projectbesluit als bedoeld in paragraaf 5.2.3 van de Omgevingswet;
- j. *waterkering*: kunstmatige hoogte, natuurlijke hoogte of gedeelte daarvan, of hoge gronden met ondersteunende kunstwerken, die een waterkerende of mede een waterkerende functie hebben;
- k. *waterstaatswerk*: oppervlaktewaterlichaam, bergingsgebied, waterkering of ondersteunend kunstwerk;
- l. *werken*: alle door menselijk toedoen ontstane of te maken constructies met toebehoren.
- m. *aangrenzend eigenaar*: *eigenaar van het perceel dat grenst aan het oppervlaktewaterlichaam. Een eigenaar is aangrenzend als er maximaal 1 meter tussen de insteek en de perceelgrens zit.*

Artikel 1.1.2 Verplichtingen

1. De verplichtingen op grond van deze verordening rusten op de eigenaar van gronden.
2. Wanneer de gronden met een beperkt recht zijn bezwaard of op basis van een persoonlijk recht in gebruik zijn gegeven, rusten de verplichtingen uit deze verordening ook op de beperkt gerechtigden en de gebruikers.
3. De verplichtingen uit deze verordening rusten voor het geheel op alle in het eerste en tweede lid genoemde gerechtigden.

HOOFDSTUK 2 BEHEER EN ONDERHOUD VAN WATERSTAATSWERKEN

Afdeling 2.1 Onderhoud aan waterstaatswerken

Artikel 2.1.1 Onderhoudsplicht

1. Onderhoudsplichtig zijn diegenen die in de legger op grond van de Waterschapswet of in Artikel 2.5.2 van deze verordening tot het verrichten van gewoon of buitengewoon onderhoud aan waterstaatswerken zijn aangewezen.
2. Onderhoudsplichtigen van waterstaatswerken zijn verplicht tot instandhouding van het waterstaatswerk overeenkomstig het in de legger opgenomen leggerprofiel.

Afdeling 2.2 Onderhoud aan waterkeringen

Artikel 2.2.1 Gewoon onderhoud

De onderhoudsplichtigen van waterkeringen dragen zorg voor een goede toestand van de waterkeringen door:

- a. het bestrijden van schadelijk wild, met uitzondering van muskus- en beverratten; en
- b. het herstellen van beschadigingen aan en het in stand houden van begroeiingen en materialen.

Artikel 2.2.2 Buitengewoon onderhoud

1. De onderhoudsplichtigen van waterkeringen zijn verplicht tot instandhouding van het leggerprofiel zoals bepaald in de legger op grond van de Omgevingswet over ligging, vorm, afmeting en constructie.
2. Buitengewoon onderhoud mag niet worden uitgevoerd in de periode van 15 oktober tot 1 april.

Artikel 2.2.3 Onderhoud ondersteunende kunstwerken en werken

1. De onderhoudsplichtigen van ondersteunende kunstwerken of werken die in, op, aan of boven waterkeringen of de beschermingszone zijn aangebracht en mede een waterkerende functie hebben, zijn verplicht deze waterkerend te houden.
2. De onderhoudsplichtigen onderhouden de middelen bestemd tot afsluiting van kunstwerken in goede staat. De goede werking wordt zo vaak getoond als dat door of namens het bestuur wordt gevraagd.

Afdeling 2.3 Onderhoud aan oppervlaktewaterlichamen

Artikel 2.3.1 Gewoon onderhoud

1. De onderhoudsplichtigen van oppervlaktewaterlichamen zijn verplicht tot:
  - a. het daaruit verwijderen van begroeiingen en afval die schadelijk zijn voor het functioneren van het oppervlaktewaterlichaam; en
  - b. het herstellen van beschadigingen aan oevers; en
  - c. het onderhouden van begroeiingen, voor de waterhuishoudkundige functies van het oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 2.3.2 Buitengewoon onderhoud

De onderhoudsplichtigen van oppervlaktewaterlichamen zijn verplicht tot instandhouding daarvan zoals bepaald in de legger op grond artikel 2.39 van de Omgevingswet over ligging, vorm, afmeting en constructie.

Artikel 2.3.3 Onderhouds- en ontvangstplicht ten aanzien van bermsloten

1. Bij het onderhoud aan de bij de legger aangewezen bermsloten worden alle specie en maaisel op de tegenover de weg liggende gronden gedeponeed.
2. Is het door het feitelijke gebruik van gronden die tegenover de weg liggen in redelijkheid niet mogelijk om de specie en het maaisel daar neer te leggen? Dan worden alle specie en maaisel op de wegberm gelegd. De eigenaren van de tegenover de weg liggende gronden zijn dan verplicht alle specie en maaisel binnen 30 dagen van de bermen te verwijderen.

Artikel 2.3.4 Onderhoud ondersteunende kunstwerken en werken

De onderhoudsplichtigen van ondersteunende kunstwerken en andere werken die in, op, aan of boven de oppervlaktewaterlichamen zijn aangebracht en die (mede) een waterhuishoudkundige functie hebben, onderhouden deze.

Afdeling 2.4 Overige verplichtingen

Artikel 2.4.1 Coupures en sluizen

De onderhoudsplichtigen van de in waterkeringen voorkomende coupures en sluizen zorgen ervoor dat deze op eerste aanzegging door of namens het bestuur onmiddellijk worden gesloten.

Afdeling 2.5 Nadere regels en onderhoudsplicht indien geen (actuele) onderhoudslegger is vastgesteld

Artikel 2.5.1 Algemene regels / nadere regels

Het bestuur kan voor de verplichtingen, bedoeld in Afdeling 2.2, Afdeling 2.3, Afdeling 2.4 en Artikel 2.5.2 algemene regels stellen, die mede kunnen inhouden een gehele of gedeeltelijke vrijstelling van de in deze artikelen genoemde geboden of nadere regels met betrekking tot deze verplichtingen.

Artikel 2.5.2 Onderhoud aan waterstaatswerken zonder (actuele) legger

1. Voor waterstaatswerken, waarvoor het vaststellen van een legger als bedoeld in artikel 78, tweede lid, Waterschapswet is voorgeschreven maar waarvoor nog geen legger is vastgesteld, is de onderhoudsplicht als volgt, tenzij het onderhoud op andere wijze is geregeld:
  - a. voor waterkeringen of gedeelten van waterkeringen en ondersteunende kunstwerken met een waterkerende functie ligt het gewoon onderhoud bij de eigenaren en het buitengewoon onderhoud bij het waterschap.
  - b. voor water en ondersteunende kunstwerken die eigendom zijn van het waterschap ligt het gewoon en buitengewoon onderhoud bij het waterschap. Voor water en ondersteunende kunstwerken die geen eigendom zijn van het waterschap ligt het gewoon en buitengewoon onderhoud bij de aangrenzende eigenaren;

2. Voor waterstaatswerken, waarvoor het vaststellen van een legger als bedoeld in artikel 78, tweede lid, Waterschapswet is voorgeschreven en die op grond van een projectbesluit of een omgevingsvergunning water zijn aangelegd of gewijzigd ten opzichte van de legger, geldt voor de onderhoudsplichten op grond van dit hoofdstuk het volgende. Zolang vaststelling van een legger of een wijziging van de legger niet heeft plaatsgevonden, moeten de ligging, vorm, afmeting en constructie worden aangehouden, zoals aangegeven in de omgevingsvergunning water of het projectbesluit.
Als geen omgevingsvergunning water is verleend of geen projectbesluit is genomen, moet het waterstaatswerk worden onderhouden overeenkomstig de oorspronkelijke vorm en afmetingen.

3. Voor waterstaatwerken, waarvoor het vaststellen van een legger als bedoeld in artikel 2.39 van de Omgevingswet is voorgeschreven en die op grond van een projectbesluit of een omgevingsvergunning water zijn aangelegd of gewijzigd ten opzichte van de legger, geldt het volgende. Zolang vaststelling van een legger of een wijziging van de legger niet heeft plaatsgevonden, worden voor de verbodsbepalingen op grond van deze verordening de ligging, vorm, afmeting en constructie van het waterstaatwerk aangehouden zoals aangegeven in het projectbesluit of de omgevingsvergunning water. Als geen omgevingsvergunning water is verleend of geen projectbesluit is genomen, moet het waterstaatswerk worden onderhouden overeenkomstig de oorspronkelijke vorm en afmetingen.

HOOFDSTUK 3 TOEZICHT EN HANDHAVING

Artikel 3.1.1 Aanwijzing toezichthouders

Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening zijn belast de daartoe door het bestuur aangewezen ambtenaren van het waterschap of andere personen.

Artikel 3.1.2 Artikel Schouw

1. Door het bestuur kan schouw worden gevoerd over de waterstaatswerken en over de bij het waterschap in beheer zijnde wegen volgens een door dat bestuur vastgesteld schema.
2. Het bestuur kan indien het dat nodig acht besluiten een extra schouw te voeren.
3. Het bestuur stelt de datum van de schouw vast en maakt die ten minste twee weken tevoren bekend door een algemene bekendmaking.
4. De in het derde lid voorgeschreven bekendmaking kan in spoedeisende gevallen voor de aanvang van een extra schouw worden vervangen door een persoonlijke mededeling. Daarbij kan met een kortere termijn dan vermeld in dat lid worden volstaan.

HOOFDSTUK 4 STRAFBEPALINGEN

Artikel 4.1.1 Strafbepalingen

1. Handelen in strijd met de bepalingen van deze verordening en de daarop gebaseerde regelgeving is een overtreding.
2. Overtreding van de bepalingen van deze verordening en de daarop gebaseerde regelgeving wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of een geldboete tot ten hoogste het bedrag van de tweede categorie als genoemd in artikel 23 Wetboek van strafrecht, al dan niet met openbaarmaking van de rechterlijke uitspraak.
3. Indien ten tijde van het plegen van de in het eerste lid genoemde overtreding nog geen jaar is verlopen sedert een vroegere veroordeling van de overtreder wegens gelijke overtreding onherroepelijk is geworden, kan hechtenis tot het dubbele van het gestelde maximum worden opgelegd. Onder vroegere veroordeling wordt mede verstaan een vroegere veroordeling door een strafrechter in een andere lidstaat van de Europese Unie wegens soortgelijke feiten.

HOOFDSTUK 5 SLOTBEPALINGEN

Artikel 5.1.1 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking treedt op het moment waarop de Omgevingswet in werking treedt.

Artikel 5.1.2 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als “Onderhoudsverordening wateren en waterkeringen Waterschap Rivierenland”.

Aldus vastgesteld in een openbare vergadering van het algemeen bestuur van Waterschap Rivierenland op 1 juli 2022

het algemeen bestuur van Waterschap Rivierenland,
de secretaris-directeur, de dijkgraaf,

ir. Z.C. Vonk

prof. dr. J.C. Verdaas

BIJLAGE 1. ALGEMENE TOELICHTING

1. Grondslag Onderhoudsverordening wateren en waterkeringen Waterschap Rivierenland

De Onderhoudsverordening wateren en waterkeringen Waterschap Rivierenland is een algemene verordening van het waterschap. Op grond van artikel 56 in combinatie met artikel 78 van de Waterschapswet stelt het waterschap verordeningen vast die nodig zijn voor de behartiging van de opgedragen taken.

De Onderhoudsverordening wateren en waterkeringen Waterschap Rivierenland is gebaseerd op zowel de Waterschapswet als de Omgevingswet en het Omgevingsbesluit en de daarop gebaseerde regelgeving in de provinciale omgevingsverordening.

2. Reden vaststelling Onderhoudsverordening wateren en waterkeringen

De Onderhoudsverordening wateren en waterkeringen is vastgesteld, omdat met de inwerkingtreding van de Omgevingswet het beheer en onderhoud van waterstaatswerken geen onderdeel uitmaakt van de Waterschapsverordening. Vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet werden deze zaken geregeld in de keur Waterschap Rivierenland. Het algemeen bestuur van het waterschap heeft voor het onderhoud van waterstaatswerken dus een aparte verordening vastgesteld.

3. Opbouw van de Onderhoudsverordening wateren en waterkeringen en inhoud op hoofdlijnen

De opbouw van de Onderhoudsverordening wateren en waterkeringen is als volgt:

- a. Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen
Het eerste hoofdstuk bevat begripsomschrijvingen, waarbij is aangesloten bij de begrippen in de Omgevingswet en de daarop gebaseerde regelgeving.
- b. Hoofdstuk 2 Beheer en onderhoud van waterstaatswerken
Het tweede hoofdstuk regelt de onderhoudsplichten bij waterstaatswerken. Dit hoofdstuk heeft een belangrijke relatie met de legger op grond van artikel 78 van de Waterschapswet, ook wel onderhoudslegger genoemd. In de onderhoudslegger staan de onderhoudsplichtigen die aan de onderhoudsplichten uit hoofdstuk 2 moeten voldoen. De legger waterstaatswerken op g van de Omgevingswet geeft de reikwijdte weer voor de verbodsbepalingen die opgenomen zijn in de Waterschapsverordening.
- c. Hoofdstuk 3 Slotbepalingen
Het laatste hoofdstuk regelt de datum voor de inwerkingtreding van de verordening en een citeertitel.

4. Artikelsgewijze toelichting

Hoofdstuk 1 Begripsomschrijvingen en verplichtingen

Artikel 1.1.1 Begripsomschrijvingen

Ondersteunende kunstwerken

Bij ondersteunende kunstwerken moet worden gedacht aan gemalen, dammen, duikers, sluizen en stuwen. Ook peilregulerende werken zoals inlaatwerken zijn ondersteunende kunstwerken.

Waterkeringen

Waterschap Rivierenland onderscheidt verschillende waterkeringen: primaire, regionale en overige waterkeringen (zomerkades). De primaire waterkering is de waterkering die beveiliging biedt tegen overstroming doordat deze behoort tot een dijkkring of voor een dijkkring is gelegen. De regionale waterkeringen zijn waterkeringen die bij doorbraak van de primaire waterkering de inundatie kunnen beperken of vertragen. Regionale waterkeringen zijn bijvoorbeeld de waterkeringen langs de Linge.

Oppervlaktewaterlichamen

Er wordt onderscheid gemaakt tussen primaire wateren, secundaire wateren, tertiaire wateren en overig water. De primaire wateren zijn niet alleen bij het waterschap in beheer, maar ook in onderhoud. De secundaire wateren zijn in onderhoud bij de eigenaren van de percelen die grenzen aan de watergang. Tertiaire wateren hebben geen aan- en afvoerfunctie voor het watersysteem, maar zijn met name van belang voor waterberging. Voor tertiaire wateren is er alleen in de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden een verplichting om het water in stand te houden en te onderhouden. Voor tertiaire wateren buiten de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden en voor overig water geldt geen onderhoudsplicht.

Uitzonderingen op de uitgangspunten voor het onderhoud in de polders van de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden

Onderhoudsplicht bij primaire wateren voor de aangrenzende eigenaren

De primaire wateren met gedeeld onderhoud zijn voor wat hun functie betreft gelijk aan primaire wateren in het overige beheergebied van Waterschap Rivierenland. De uitzondering op de uitgangspunten voor het onderhoud is dat de aangrenzende eigenaren bij dit type water onderhoudsplichtig zijn voor het talud, gerekend vanaf de insteek tot de teen van het onderwatertalud. Deze onderhoudsverplichting blijft van kracht vanwege de gebiedseigenschappen.

Onderhoudsplicht bij tertiaire wateren

Omdat de [Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden](#) met name zijn gelegen in veenweidegebied dreigen de wateren veel sneller dan ergens anders in het beheergebied van het waterschap te verlanden als er onvoldoende onderhoud plaatsvindt. Om de waterbergingscapaciteit in tertiaire wateren te kunnen waarborgen, geldt voor de eigenaren van deze wateren een onderhoudsplicht en een verplichting om het oppervlaktewaterlichaam in stand te houden.

Artikel 1.1.2 Verplichtingen

Dit artikel regelt dat de verplichtingen op grond van de waterschapsverordening rusten op eigenaren van gronden, beperktgerechtigden en grondgebruikers. Beperktgerechtigden zijn bijvoorbeeld mensen die geen eigenaar zijn, maar wel het recht hebben om de grond te gebruiken op basis van bijvoorbeeld een recht van opstal, erfpacht of een erfdiensbaarheid. Dat zijn zogenoemde zakelijke rechten. Een huurovereenkomst is een voorbeeld van een

persoonlijk recht. De verplichtingen rusten op al deze gerechtigden. Elke gerechtigde kan op zijn of haar verplichtingen worden aangesproken voor het geheel. De gerechtigden zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de nakoming van verplichtingen.

Hoofdstuk 2 Beheer en onderhoud van waterstaatswerken

Afdeling 2.1 Onderhoud aan waterstaatswerken

Artikel 2.1.1 Onderhoudsplicht

In dit artikel wordt geregeld dat degenen die zijn aangewezen als onderhoudsplichtigen in de legger of, als er nog geen legger is, in artikel 2.12, verplicht zijn tot het verrichten van gewoon of buitengewoon onderhoud. Dit is beschreven in hoofdstuk 2. Met dit artikel wordt dus de verbinding gelegd tussen de legger en de gebodsbepalingen in hoofdstuk 2. De legger geeft aan wie onderhoudsplichtig zijn. De gebodsbepalingen geven aan welk onderhoud van deze onderhoudsplichtigen wordt geëist. De legger die hier bedoeld wordt, is de zogenaamde onderhoudslegger. Deze onderhoudslegger is vermeld in artikel 78, tweede lid, Waterschapswet. De onderhoudslegger is gecombineerd met de legger, bedoeld in artikel 2.39 Omgevingswet (legger waterstaatswerken). Dit zijn twee verschillende leggers.

Afdeling 2.2 Onderhoud aan waterkeringen

Artikel 2.2.1 Gewoon onderhoud

Dit artikel bepaalt wat de onderhoudsplichtigen (die in de legger zijn aangewezen) aan gewoon onderhoud aan waterkeringen moeten doen. De zorgplicht ter voorkoming van schade aan waterstaatswerken door muskus- en beverratten ligt op grond van artikel 1, derde lid van de Waterschapswet bij het waterschap.

Artikel 2.2.2 Buitengewoon onderhoud

Artikel 2.2.2, eerste lid bepaalt welk buitengewoon onderhoud door onderhoudsplichtigen moet worden verricht aan waterkeringen. Er wordt in dit artikel verwezen naar de ligging, vorm, afmeting en constructie zoals in de legger opgenomen. Bij deze inhoudelijke beschrijving van de onderhoudsplicht wordt aangesloten bij de legger, bedoeld in de Omgevingswet. Deze legger waterstaatswerken geeft aan waar een waterstaatswerk, in dit geval een waterkering, aan moet voldoen. De onderhoudsplichtige die in de onderhoudslegger op grond van de Waterschapswet is aangewezen, moet het buitengewone onderhoud zo uitvoeren dat wordt voldaan aan de legger op grond van de Omgevingswet.

Artikel 2.2.2, tweede lid bepaalt dat buitengewoon onderhoud niet mag worden uitgevoerd in de periode van 15 oktober tot 1 april. Voor de bescherming van de waterkering is een dijksluitingsperiode bepaald. Daarin is uitvoering van werkzaamheden in en bij waterkeringen (op en in de waterkering of in de beschermingszones) niet of beperkt toegestaan. Buiten deze dijksluitingsperiode geldt er ook een dijksluiting tijdens hoogwaterperiodes. De dijksluitingsperiode geldt voor de primaire en voor de regionale waterkeringen met uitzondering van het boezemsysteem (Overwaard, Nederwaard, Merwedekanaal, Zouweboezem, Kanaal van Steenenhoek).

Artikel 2.2.3 Onderhoud ondersteunende kunstwerken en werken

Dit artikel bepaalt dat onderhoudsplichtigen van waterkeringen de ondersteunende kunstwerken of werken in, op, aan of boven waterkeringen of de bijbehorende beschermingszone waterkerend moeten houden. Het in goede staat houden van de middelen bestemd tot afsluiting van kunstwerken betekent dat het werk waterkerend wordt gehouden, in stand blijft en goed functioneert.

Afdeling 2.3 Onderhoud aan oppervlaktewaterlichamen

Artikel 2.3.1 Gewoon onderhoud

Begroeiingen en afval moeten worden verwijderd uit oppervlaktewaterlichamen door de onderhoudsplichtigen die in de legger zijn aangewezen. Met afval wordt bedoeld voorwerpen, materialen en stoffen die de aan- of afvoer of berging van water belemmeren.

Artikel 2.3.2 Buitengewoon onderhoud

Dit artikel geeft aan welk buitengewoon onderhoud door onderhoudsplichtigen moet worden verricht aan oppervlaktewaterlichamen. Zie ook de toelichting bij artikel 2.2.2.

Artikel 2.3.3. Onderhoud en ontvangstplicht ten aanzien van bermsloten

In het stroomgebied Alm & Biesbosch liggen bermsloten langs gemeentelijke wegen buiten de bebouwde kom. De gemeente is hier eigenaar van de kadastrale ondergrond, meestal tot één meter vanaf de insteek aan de kant van het bouwland/weiland.

Waterschap Rivierenland onderhoudt een keer per jaar het profiel van de bermsloot. Dit gebeurt door het uitmaaien van zowel watervoerende als niet watervoerende bermsloten. Tijdens de baggercyclus worden deze sloten uitgebaggerd en wordt het oorspronkelijke profiel eventueel hersteld. Ook wordt dan het doorstroomprofiel van de duikers onderhouden. De aanliggende eigenaar van het bouwland/weiland heeft de ontvangstplicht van het uitkomende specie en maaisel of slootvuil. Als er op het aanliggende bouwland nog akkerbouwgewassen staan, bijvoorbeeld suikerbieten, of obstakels (gebouw of haag) wordt het specie en maaisel of slootvuil dat uit de sloot komt in de wegberm gelegd. De eigenaren van de gronden die tegenover de weg gelegen gronden zijn verplicht alle specie en maaisel binnen 30 dagen van de bermen te verwijderen. Het waterschap houdt toezicht op de naleving hiervan.

Artikel 2.3.4 Onderhoud ondersteunende kunstwerken en werken

Dit artikel bepaalt dat onderhoudsplichtigen ondersteunende kunstwerken en werken bij oppervlaktewaterlichamen onderhouden. Het gaat hier om (kunst)werken die (mede) een waterhuishoudkundige functie hebben, zoals duikers, bruggen, overkluizingen en stuwen.

Afdeling 2.4 Overige verplichtingen

Artikel 2.4.1 Coupures en sluizen

Bij hoogwater, bij oefeningen, etc. kan het nodig zijn coupures en sluizen te sluiten. Het bestuur kan hiertoe besluiten. De onderhoudsplichtigen van deze coupures en sluizen zijn aangewezen op de onderhoudslegger op grond van de Waterschapswet. Zij zijn verplicht op eerste aanzegging van het bestuur deze te sluiten.

Afdeling 2.5 Algemene regels, nadere regels en onderhoudsplicht indien geen (actuele) onderhoudslegger is vastgesteld

Artikel 2.5.1 Algemene regels / nadere regels

Op grond van dit artikel kan het bestuur algemene regels stellen ten aanzien van de gebodsbepalingen in hoofdstuk 2. Deze algemene regels kunnen ook een vrijstelling van een gebod inhouden. In dat geval geldt voor de onderhoudsplichtige het betreffende gebod niet. Het artikel geeft het bestuur ook de mogelijkheid nadere eisen te stellen ten aanzien van de onderhoudsverplichtingen in hoofdstuk 2. Het bestuur kan bijvoorbeeld nadere eisen stellen aan een goede toestand van waterkeringen (artikel 2.2). Ook is het denkbaar dat het bestuur nadere eisen wil stellen aan het onderhoud van afsluitmiddelen.

Artikel 2.5.2 Onderhoud aan waterstaatswerken zonder (actuele) legger

Het is mogelijk dat het bestuur op grond van artikel 78, tweede lid, Waterschapswet nog geen legger heeft vastgesteld voor (bepaalde) waterstaatswerken. De onderhoudsplichtigen volgen dan niet uit een onderhoudslegger. Dit artikel voorziet in een vangnet voor deze situatie. Als het onderhoud niet op een andere wijze is geregeld, geldt de onderhoudsplicht zoals geregeld in de onderdelen a en b. Onderhoud kan op een andere wijze zijn geregeld, bijvoorbeeld in een omgevingsvergunning, overeenkomst of op basis van gewoonterecht. Als dat het geval is, gaan deze afspraken voor.

In het tweede lid is een bepaling opgenomen voor de situatie dat via een omgevingsvergunning water of een projectbesluit een waterstaatswerk is aangelegd of gewijzigd, maar de onderhoudslegger nog niet is aangepast op deze nieuwe situatie. Het heeft uitdrukkelijk de voorkeur de procedure van een omgevingsvergunning of projectbesluit te combineren met een leggerwijziging, zodat deze bepaling niet hoeft te worden gebruikt.

In het derde lid is een bepaling opgenomen voor de situatie dat via een omgevingsvergunning water of een projectbesluit een waterstaatswerk is aangelegd of gewijzigd, maar de Legger waterstaatswerken op grond van de Omgevingswet nog niet is aangepast op deze nieuwe situatie. Ook voor deze legger heeft het uitdrukkelijk de voorkeur de procedure van een omgevingsvergunning water of projectbesluit te combineren met een leggerwijziging, zodat deze bepaling niet hoeft te worden gebruikt. Het combineren van procedures voor een omgevingsvergunning / projectbesluit met die van een leggerwijziging vergt de nodige afstemming. Er zal aan bepaalde voorwaarden moeten zijn voldaan, bijvoorbeeld een goede delegatie en/of mandaatregeling ten aanzien van de te combineren besluiten, in het bijzonder de leggerwijzigingen.

Door het combineren van besluiten wordt voldaan aan het doel van de Omgevingswet. Namelijk een actuele legger die de normatieve toestand van waterstaatswerken weergeeft. Bovendien wordt door de combinatie van procedures voorkomen dat op twee verschillende momenten tegen hetzelfde besluit rechtsbescherming open staat. Namelijk op het moment van aanpassing van het waterstaatswerk via een omgevingsvergunning of projectbesluit en op het moment van aanpassing van de legger op de nieuwe situatie. Het is van groot belang dat de legger actueel is. En dat deze bij veranderingen van waterstaatswerken door het verlenen van een omgevingsvergunning of een projectbesluit direct, of zo snel mogelijk wordt geactualiseerd. Maar in de praktijk zal het niet altijd mogelijk zijn om de procedure voor het wijzigen van de legger gelijk te laten lopen met de procedure voor het projectbesluit of de omgevingsvergunning. Ondanks verregaande delegatie en mandatering van bevoegdheden. Daar zijn verschillende redenen voor. Een latere vaststelling van (een wijziging van) de legger

kan bijvoorbeeld voorkomen bij het hanteren van raamvergunningen voor het aanleggen van infrastructuur (zoals een snelweg via design-and-construct).

Als de legger niet meteen overeenstemt met de werkelijke situatie, kan dit tot gevolg hebben dat de Waterschapsverordening niet van toepassing is op deze nieuwe waterstaatswerken of de betreffende wijzigingen. Dit is niet wenselijk. Er is dan namelijk niet duidelijk welke maten, afmetingen en onderhoudsplichten van toepassing zijn. Het nieuwe of gewijzigde waterstaatswerk wordt dan niet beschermd door de Waterschapsverordening. De bedoeling is dan ook de periode tussen het ontstaan van nieuwe of gewijzigde waterstaatswerken en de overeenkomstige wijziging van de legger zo kort mogelijk te houden. Is toch sprake van een (korte) periode waarin de legger nog niet de nieuwe situatie aangeeft? Dan wordt in dit artikel verwezen naar de omgevingsvergunning water en het projectbesluit. Daarin zijn de maten en afmetingen opgenomen. De aanwijzing van de onderhoudsplichtige, onderhoudsverplichting en de voorschriften die daarbij horen voor de instandhouding van een werk, zijn opgenomen in een afzonderlijk besluit, los van de omgevingsvergunning of het projectbesluit. Dit artikel bepaalt dat vooruitgelopen wordt op de vastlegging in de legger en dat de genoemde waarden van toepassing zijn op het nieuwe of gewijzigde waterstaatswerk.

Dit artikel is dus bedoeld als tijdelijke regeling, als vangnet. Tijdige actualisatie van de legger blijft nog steeds het uitgangspunt. Voor de rechtsbescherming is het belangrijk dat het projectbesluit of de omgevingsvergunning duidelijk de toekomstige ligging, vorm, afmeting en constructie aanduidt. Daarnaast worden ook de toekomstige onderhoudsplichten aangewezen. Bovendien moet de legger zo snel mogelijk alsnog worden aangepast.